

Bane NOR
Postboks 4350
2308 Hamar
postmottak@banenor.no
Deres ref.: Fahad Rehman
Saksref: 201700024-11

Krøderen 26.08.2019

Bane NOR sin vurdering av tilskuddsordningen til private baner

Krøderbanen er en av de eldste jernbanene i landet. Den ble åpnet i 1872 som en sidelinje til Drammen – Randsfjordbanen, og hensiktens var å skaffe forbindelse mellom Hallingdalsvassdraget og Drammen. Persontrafikken ble innstilt i 1958, mens godstrafikken ble lagt ned den 1. mars 1985. Krøderen stasjon ble vedtaksfredet etter kulturminneloven og i 1987 vedtok Stortinget at hele Krøderbanen skulle bevares for ettertiden som museumsjernbane.

I 1986 ble stiftelsen Krøderbanen opprettet og er i dag eier av kjøreveien med 26 kilometer jernbanespor med tilhørende infrastruktur og bygninger. Dette omfatter rundt 30 bygninger på et jernbaneanlegg som i dag er Norges lengste museum.

I 2014 ble Krøderbanen innlemmet som en avdeling i det konsoliderte Buskerudmuseet (BM). BM har ansvaret for museumsdriften og vedlikeholdet av spor, samt at man samarbeider med de frivillige i Norsk Jernbaneklubb om det rullende materiellet og trafikken på banen.

Buskerudmuseet avd. Krøderbanen er meget overrasket over Bane NORs brev av den 15.08.2019. Innholdet har skapt mye uro og usikkerhet i organisasjon. Som drifter av museumsbanen Krøderbanen er det allerede store økonomiske utfordringer i bevaring av bane, bygninger, anlegg og objekter. Heldigvis er det et stort frivillighetskorps knyttet til banen som gjennom 30-40 år har lagt ned mange tusen timer for å holde banen i stand for å opprettholde vårt samfunnsoppdrag etter Stortingsbeslutningen i 1987. Det er fremdeles mye arbeid som gjenstår for at banen er sikret for fremtidige generasjoner og Krøderbanen er en betydelig del av Norsk jernbanehistorie som er et kulturminne det er viktig å ta vare på.

Buskerudmuseet avd. Krøderbanen har i dag 5,7 årsverk med høy, jernbanefaglig kompetanse som gjør en fantastisk jobb i vedlikehold av banen med begrensede midler. Det er nå oppstått en stor og dyp bekymring knyttet Bane NORs brev der det kunngjøres at tilskuddsordningen er under vurdering med virkning fra 2020. Dersom det fattes vedtak som gjør at tilskuddet helt eller delvis opphører vil det være en katastrofe for Krøderbanen som et levende museum.

Virkingen av et evt. tilskuddsopphør er at alle ansatte ved Buskerudmuseet avd. Krøderbanen må sies opp og museumsavdelingen legges ned – tilskuddene fra Bane Nor utgjør bærebjelken i driften av banen. Buskerudmuseet reagerer kraftig på tidsfristen det blir opplyst om. Bane NORs håndtering av saken strider mot alle grunnleggende prinsipper for

god forvaltningsskikk – en prosess som dette bør minst legge opp til et 2 års løp for å utrede nye og bærekraftige, alternative løsninger.

Med den tidsfristen som nå skisseres har Buskerudmuseet ingen annen mulighet enn å sende ut brev til de ansatte med oppsigelsesvarsel allerede i midten av september måned.

Bane NORs har med sitt brev lagt opp til en meget uryddig prosess der vi stiller et stort spørsmål vedr. forankring og avklaring, både opp mot Jernbanedirektoratet og Samferdselsdepartementet, men også i forhold til vernemyndigheten og Riksantikvaren. Bane NORs er etter Kgl. Res av 2006 forpliktet til å utarbeide en landsverneplan for jernbanen som skal ivareta representativt utvalg kulturminner fra jernbanens lange, nasjonale historie. Krøderbanen har, i likhet med de øvrige museumsbanene, lenge hatt status som relevant og inkludert i denne landsverneplanen. Av denne grunn har museumsbanen fått store offentlige tilskudd fra mange instanser gjennom mange år. Buskerudmuseet setter et stort spørsmål ved Bane NORs tilnærming til planarbeidet slik det nå foreligger – vi er sterkt kritiske til uryddigheten i hele måten denne saken er håndtert på og forutsetter en snarlig tilbakemelding på konstruktive forslag for en løsning. Vi har bare tiden og veien i forhold til arbeidsgiveransvaret for våre flotte ansatte ved banen.

Da brevet av 15.8.19 er meget vagt og beklageligvis har skapt grobunn for mye usikkerhet, ber vi om et snarlig svar fra Bane NOR på veien videre. Det forlanges av hensyn til tiden at svaret kommer innen vår frist, 15. september 2019.

Med vennlig hilsen
Buskerudmuseet avd. Krøderbanen

Alexander Ytteborg
Direktør

Stein Rudi Austheim
Avdelingsleder

(Brevet er elektronisk signert)

Kopi:
Samferdselsdepartementet
Kulturdepartementet
Klima- og miljødepartementet
Riksantikvaren
Jernbanedirektoratet
Flekkefjord kommune
Vennesla kommune

Bergen kommune
Mødum kommune
Sørum kommune, avd for plan, næring og kultur
Aurskog-høland kommune
Orkdal kommune
Meldal kommune
Krødsherad kommune
Buskerud fylkeskommune
Vest-Agder fylkeskommune
Trøndelag fylkeskommune
Hordaland Fylkeskommune - Fylkeskonservator
Akershus fylkeskommune - Kultur
Museene i Akershus
Venneforeningen Tertitten
Stiftelsen Urskog-Hølandsbanen
Museene i Akershus avd. Urskog-Hølandsbanen
Vestagdermuseum IKS
Vestagdermuseum avd. Setesdalsbanen
Stiftelsen Setesdalsbanen
Setesdalsbanens Venner
Museene i Sør Trøndelag
Thamshavnbanens Venner
Museene i Sør-Trøndelag avd. Orkla Industrimuseum
Museet Gamle Vossebanen
NJK Gamle Vossebanen
Stiftelsen Buskerudmuseum
Norsk Jernbaneklubb - Krøderbanen
Stiftelsen Buskerudmuseum - avdeling Krøderbanen
Krøderbanens Venner
Stiftelsen Krøderbanen
Flekkefjordbanens Venner
Politiske partigrupper i Akershus fylke
Politiske partigrupper i Buskerud fylke
Politiske partigrupper i Agder fylke
Politiske partigrupper i Vestland fylke
Politiske partigrupper i Trøndelag fylke